

ЦАП ТА БАРАН

(п'єса-казка)

Автор п'єси подруга Надія Симчич

Дійові особи:

1. Цап
2. Баран
3. Мисливець
4. 1 Вовк
5. 2 Вовк
6. 3 Вовк
7. Дід
8. Баба

КАРТИНА ПЕРША

Сільський двір. На лавці під хатою сидять дід і баба. Грає сумна мелодія.

БАБА. Ой лишенько, як же все подорожчало на ярмарку! А за курку ніхто не захотів дати двадцять гривень! Майже ж даром віддавала!

ДІД. Так, люба, подорожчало все...

Під веселу мелодію вибігають Цап та Баран, і, танцюючи, біжать на город. Дід та Баба проводжають їх поглядами. Знову грає сумна мелодія.

БАБА. А картоплі як мало вродило! Яка не зогнила, ту колорадський жук доїв!

ДІД. Так, люба, таки доїв...

БАБА. А яблуна вся ж чисто вимерзла весною! Хоч би ж тобі одне яблучко - подивись, старий!

ДІД. Таки ні одного! (спирається на палицю, збирається задрімати)

БАБА (оглядається на город) Діду! Ти подивись, що ті вражі сини роблять! Лишенько!

Витолочили всю пшінку, а тепер по сіянці гарцюють!

ДІД (оглядається й собі) Де?

БАБА. Та за цими волоцюгами ні сад же, ні город не вдержиться! (гукає) Цапе, Баране! Старий, проженімо цих трутнів! Та не перший же рік тебе прошу! Ну сил моїх вже нема! Ти чуєш?

ДІД (збирається дрімати) Га?

БАБА. Та що ти гакаєш! Проганяй цих песиголовців, щоб очі мої їх не бачили! А то я їх сама прожену!

Танцюючи, забігають Цап та Баран.

БАБА (грізно) Стій!

Налякані Цап та Баран зупиняються.

БАБА (грізно до діда) Старий!

ДІД. Га? Ага... Цапе, Баране! Що це ви тут...

БАБА. Ану геть з нашого двору! Щоб духу тут вашого не було! (хапає палицю, і випихає Цапа та Барана в спину. Ті пручаються, не хочуть іти, але баба їх все-таки проганяє)

ДІД (услід, жалібно) Цапе! Баране! Куди ж ви? Та найкращого ж цапа в цілій окрузі не знайти! Жінко! (іде за ними)

КАРТИНА ДРУГА

Цап та Баран на дорозі. Грає сумна мелодія.

БАРАН. Вигнали! Все-таки вигнали, людиська невдячні! За що? За якусь там пшінку, за якусь цибулю, якої я особисто - не люблю! От скажи, Цапе, скажи, з чиєї вовни баба сплела собі светра?

ЦАП (тяжко зітхаючи) З твоєї, брате, з твоєї!

БАРАН. А дідові шарфа?

ЦАП (зітхаючи ще тяжче) Правди ніде діти - з твоєї, брате-товаришу!

БАРАН. Та я ж - такий корисний, такий корисний! І такого корисного - вигнати! Нема правди в світі!

ЦАП. Нема, таки нема! Нехай вже тебе, але мене! Мене! (витягає з кишені дзеркальце, і милується собою) Такого біленького, м'якенького, пухнастенького, з такими гарненькими ріжками, з такою модною борідкою! Я вже не кажу про мої витончені ратички! Та найкращого цапа не те що в селі - в цілій окрузі не знайти! І хто вигнав! Дід! А він же знає...

БАРАН (перебиває, марно щось вишукуючи в наплечнику) Навіть харчів на дорогу не дали! За нашу вірну службу - отака дяка! (витягає і знов кидає до наплечника бляшанку консервів)

ЦАП. Не тільки світу, що у вікні! Ходімо долі кращої пошукаємо!

БАРАН. Ходімо, брате! (обнявшись, ідуть)

КАРТИНА ТРЕТЯ

МИСЛИВЕЦЬ (за лаштунками, співає) "За туманом нічого не видно" - 2
(виходить) Ох, втомився, сяду відпочину трохи (витягає пляшку, п'є) О-ох, ну і спека ж сьогодні... Кум і не повірить, що я такого вовка здорового убив... (витягає вовчу голову, милується, кладе біля ніг) А жінка знов за своє: нащо тобі той вовк, з нього борщу однак не звариш... Що вона розуміє у мисливській звиязі! Як ти того вовка вистежуєш, а він же ж хитрий який! А розумний! А тоді: (приціляється, ніби стріляє) пі-у! пі-у! Правда, можна і не влучити... Тоді вже - рятуйся, як знаєш! (заглядає знов у торбу) А це... Два зайці та куріпка, просто під руку попалися... Треба йти... Ох, і спека ж... (іде, залишаючи на землі вовчу голову) "За туманом нічого не видно!"

КАРТИНА ЧЕТВЕРТА

Заходять Цап та Баран, безтурботно намугикуючи щось. Раптом Цап бачить вовчу голову і відразу ж втрачає свідомість, упавши на Барана.

БАРАН. Що? Що таке, брате? (тримає Цапа)

Цап стогне і кволо показує у бік вовчої голови. Баран, придивляючись, підходить ближче, і, скрикнувши, теж відскакує.

БАРАН. Н-наче вовча голова, брате... Сама, без вовка... Мертва...

ЦАП. Мертва? Справді? (відкриває одне око, дивиться на вовчу голову, і приходить до тями) Гм... Здоровий був вовчисько...

БАРАН. Зустрілися б оце з ним в степу, не пощастило б нам!

ЦАП. Слухай, Баране, мені мати завжди казали: що не є - все в торбу! А кинь-но цю вовчу голову нам у торбу, може знадобиться!

БАРАН. Е-е-е... Та вкинь ти, Цапе, бо ти ж сміливий!

ЦАП. Та ні, брате, вкинь ти, бо ти ж - дужий!

БАРАН. То давай разом!

ЦАП. Давай!

Підштовхуючи один одного, несміливо наближаються до мертвої вовчої голови і кидають її до торби. Витирають піт з чола.

ЦАП. (принюхується) Брате! А ти чуєш - ніби димом потягло!

БАРАН (принюхується й собі) Десь ніби ватру палять!

ЦАП. А ходімо лишень туди, може там картоплю печуть... Та там і переночуємо, щоб ніякого вовка в степу не надибати - та ще й уночі!

БАРАН. То й ходімо! (йдуть) А ти знаєш, брате, мені мати стільки про вовків розказувала, а я їх ніколи живих і не бачив!

ЦАП. Та й я!

КАРТИНА П'ЯТА

Біля ватри сидять три вовки. На вогні стоїть казан.

1 ВОВК. Горить, горить наш вогник - на увесь степ!

2 ВОВК. Зараз і водичка закипить!

3 ВОВК. А я пшонце вже давно помив!

1 ВОВК. Ох, вовчики-братчики! Як же м'яса хочеться! Як уже ці каші обридли - то перлова, то горохова, то пшоно... Наче ми кури якісь!

2 ВОВК. І не кажи, братику! А зайці ж які прудкі поставали! Прямо спортсмени - і не доженеш без підготовки...

3 ВОВК. А на базарі яке м'ясо дороге - і не доступишся... Де ж тих гривень брати!

1 ВОВК. Ох життя наше гірке сіроманське!

Заходять Цап та Баран.

БАРАН. Здорові були, молодці!

2 ВОВК. Ти диви, брате, а ти щось про життя казав сіроманське! А наша удача і серед степу нас знайшла!

3 ВОВК. Ще й водичка не закипіла! Хе-хе-хе...

- 1 ВОВК. Здорові, здорові, молодці!
- ЦАП. А хто ви будете, люди добрі?
- 2 ВОВК. Ха-ха-ха... Та ви щастя мали, що нас до цього часу не знали...
- 3 ВОВК. Вовки ми, вовки - чули про таких?!

Цап хапається за серце і заточується.

- ЦАП (бере себе в руки). Та чули, чули, чому ж не чути! Зовсім недавно пташка про вас виспівувала... Ану подай лишень, брате-товаришу, оту вовчу голову, що ми вранці теє...

Баран витягає з торби вовчу голову.

- БАРАН. Оцю?
- ЦАП. Та ні, то ще вчорашня, оту подай, що ми вранці...

Баран витягає ту саму.

- БАРАН. Та я не розберу їх, усі наче гарні, жирненькі... Оцю?
- ЦАП. Подай найбільшу! Там ще одна є!

Баран шукає в торбі. Вовки, з кожною витягнутою головою лякаючись все більше, один за одним піднімаються.

- 1 ВОВК. Славна, братці, кумпанія, і каша гарно кипить, так нічим долить - піду я по воду! (вибігає)
- ЦАП. А отой вовчисько, що ми першого забили - нічого був вовчисько! Тільки лютий дуже!
- БАРАН. Так, так!
- 2 ВОВК. Е, вражий син, пішов та й сидить - нічим каші долить! Ось візьму я ломаку, та прижену його як собаку! (вибігає в протилежний бік)
- БАРАН. А той другий сіроманець, ще більший, ще лютіший! Навіть цікаво було з ним поборотись... А третій...
- 3 ВОВК. Ось піду лишень я, так я їх прижену! (вибігає)

ЦАП. От правду кажуть люди - лихо саме не ходить! Ану-мо, брате, на липу!
(вилазять на дереву, і сидять там, трусячись)

За якийсь час вовки, один за одним, починають боязко приходити до ватри.

1 ВОВК. Браття! Та чи не соромно нам, трьом, та якогось там барана з цапом боятись!

2 ВОВК. Та чи справді вони такі лихі, як оце нам тут розказували!

3 ВОВК. Та я теж подумав собі, що вони чи не той... чи не прибріхують... Але ж голова...

1 ВОВК. Голова! Так, голова... Але ж цапа з бараном боятись - вовком не бувати!

2 ВОВК. Та й то правда!

1 ВОВК. Ось ходімо та поїмо їх, вражих синів, як і перше думали!

3 ВОВК. Е-е, браття, та оно ж вони на дереві сидять! Хе, та вони ж нас самі боятись! А я, дурний злякався!

2 ВОВК. Хлопці, м'ясо в нас сьогодні буде!

1 ВОВК. Треба тільки їх з дерева зняти...

3 ВОВК. А ти ж у нас ворожбит - то поворожи, вони самі й попадають!

2 ВОВК. А й справді! Та ще й найстарший серед нас!

1 Вовк лягає під деревом на спину, і починає руками і ногами робити магичні рухи.

БАРАН. Цапе, ой, Цапе, а що це він робить!

ЦАП. Ворожить, бісів син...

БАРАН. Ой, чую, руки в мене слабнуть, упаду!

ЦАП. Тримайся, брате!

БАРАН. Ой, не можу - падаю!

ЦАП (кричить з усіх сил) А подай мені того ворожбита!

Баран падає на вовка, той кричить, підхоплюється і тікає, за ним втікають і його товариші. Баран підводиться, Цап злізає з дерева.

БАРАН. Оце поїли печеної картоплі! Добре, що живі лишилися!

ЦАП. Ну, брате-товаришу, тепер будемо знати, як по степу походжати, та до вовків на вогник заглядати!

Обнімаються, виходять. Грає музика.